

Anlagd brand i fartyg vid kaj, onsdagen den xx-xx-xx klockan 19.22. Den f.d. musik- och restaurangbåten X, numera boplatz för mer eller mindre korttidsboende hemlösa. Dessa inhystes i 10 bostadshytter på det undre däcket. Som en sådan social inrättning har den fungerat i tre år.

När den första insatsstyrkan anländer till platsen, klockan 19.30, möts man av en kraftig rökutveckling från fartygets innandöme. Enligt personal på fartyget brinner det i hytterna i det understa däcket. På grund av den kraftiga röken blir det svårt för rökdykarna att orientera sig ombord, värmet från undre däck förhindrar också en vidare nedträngning. Fartyget var i detta skede helt tömd på människor, de fyra personer som fanns ombord vid brandens utbrott hade i god tid evakuerat både under- och mellandäck.

Klockan 20.04, efter cirka en halv timmas räddningsinsats inträffar en kraftig explosion inne i fartyget. De glasade entrédörrarna trycks ut och glassplittret for som projektiler över kajområdet och räddningspersonalen. Två man ur styrkan som befinner sig bara några meter från entrén slungas omkull av det kraftiga trycket. Dessbättre har de ryggen mot dörren, för med tryckvågen följer både sticklågor och glassplittar. Värst utsatta är dock de tre rökdykare som befinner sig inne i fartyget när explosionen inträffar. De flesta på utsidan befarar att de tre har förolyckats av explosionen. Som genom ett under har de dock undkommit explosionens eldstorm, de trycktes omkull men de utvecklade lågorna passerade vid sidan om.

Efter explosionen byts den drabbade personalen ut, dessa samlas sedan för en gemensam genomgång och bearbetning av händelsen. Avlösande och inköpt personal anländer strax före klockan 22.00. Släckningsarbetet fortgår under hela tiden, nu enbart från utsidan. På fartygets babords sida har Kustbevakningen lagt ut en oljelänsa. Läget verkar att stabilisera sig fram på morgontimmarna den yy-yy-yy, skumgivning från stegfordon, samt även vattenbegjutning från Kustbevakningens intilliggande fartyg pågår.

Under morgontimmarna informerar fartygets innehavare om att det förmodligen finns acetylen gasflaskor kvar ombord. Dessa skulle vara kvar sedan en tidigare renovering. Restriktionen mot att äntra fartyget blir efter detta budskap ännu mer markant. Man ställer sig då också frågan om det eventuellt var någon av dessa gasflaskor som utlöste explosionen. Kustbevakningens fartyg från vilken man med vatten kylde babords sida, och platsen där flaskförrådet eventuellt skulle ligga.

Klockan 10.24 rapporteras att branden åter har flammats upp, nu med öppna lågor på det övre däcket. Några minuter senare meddelas också att fartyget har börjat få en oroväckande slagsida. Man beslutar att gå ombord och läns pumpa, detta sedan man fått klart för sig att de aktuella gasflaskorna skulle vara tomma.

På eftermiddagen, den yy-yy-yy, lyckas man till slut komma åt branden på det nedre däcket. Detta efter en mycket kraftfull insats av hela räddningsstyrkan. Klockan 18.00, cirka, övergår insatsen ren bevakning, en bevakning som pågick fram till fredag förmiddag den zz-zz-zz.

Brandorsaken. Ja, huvudrubriken talar för sig själv, vilket även det exakta vittnesmålet från tjänstgörande personal på fartyget gör! Det kvinnliga vittnet berättar att det förutom henne själv fanns två personer ombord. Efter en stund uppenbarar sig ytterligare en av de boende. Denne passerar dock serveringen och tar sig snabbt ner mot hytt däck. Hon reagerar en smula på mannens beteende, han brukade nämligen aldrig gå förbi serveringen, han var den mest frekvente matgästen. Efter en stund går det interna brandlarmet igång, och hennes första tanke är att den nedrusande mannen har utlöste larmet genom rökning. Hon beger sig omedelbart ner till det undre däcket, på vägen ner möter hon mannen som springande lämnar hyttavdelningen. Väl nere ser hon att dörren till mannens hytt står öppen och inifrån väller en svart tjock rök ut. Med hjälp av den befintliga brandsläckaren gör hon ett släckförsök men tvingas att

snabbt lämna platsen då röken hastigt breder ut sig. I en annan hytt, i den förliga delen, befinner sig en annan av de boende. Han har ännu inte upptäckt branden, och ledsagas nu ut av kvinnan.

Det mycket snabba brandförloppet talar för att gärningsmannen har använt sig av brännbar vätska. Från det att brandlarmet i hytten, en rökdetektor, utlöses till en fullt utbruten brand är tidsintervallen allt för kort för en "normal" orsak, d.v.s. rökning eller elektricitet! Enligt min uppfattning är branden uppsåtligt anlagd, och det med hjälp av accelerator i form av brännbar vätska. Hade branden anlagts nattetid kunde den fått katastrofala följder. Frågan är om då människorna i de bebodda hytterna hade varit i stånd att själva ta sig ut?

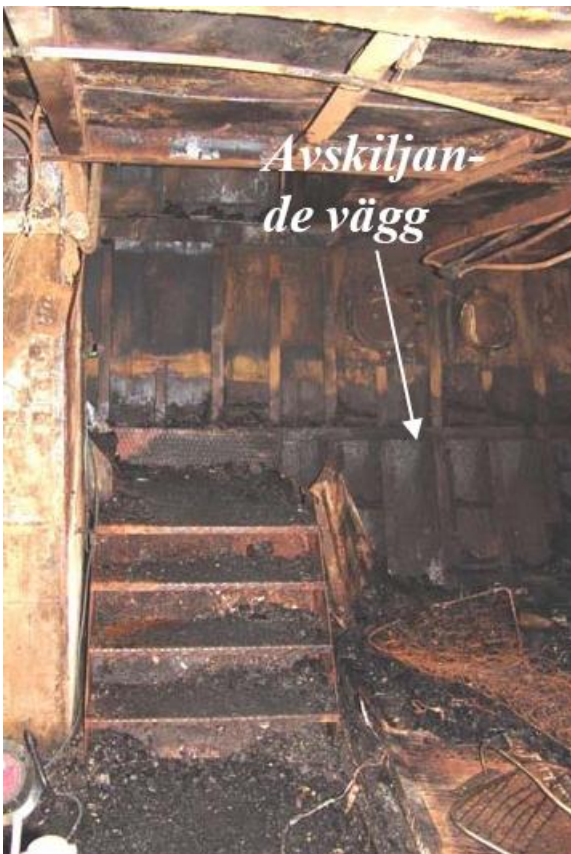
För räddningspersonalen låg onekligen katastrofen på lur, här var det bara turen som räddade de tre rökdykarna från att förolyckas! När man efter branden går igenom de olika utrymmena, får se underdäckets uppbyggnad, mellandäckets stora lokalitet och dess takhöjd inser man hur branden kunde generera den brandgasövertändning som sedan skedde. Den första rökdykarinsatsen fick avbrytas då en av rökdykarna fick problem med lufttillförseln. När dessa dragit sig tillbaka sändes rökdykargrupp nr.2 ner i fartyget. Man fick order att följa den utlagda slangen och ta sig ner till brandhärden. Dessa tre rökdykare hade definitivt ingen lätt uppgift, det höga mellandäcket var helt rökfyllt, samtidigt som nedgången till undre det undre däcket var svårlokaliserat. Det sistnämnda tyckte även jag vid min brandplatsundersökning, då hade jag ändå tillgång till belysning och guide!

Som väl var hann gruppen aldrig fram till nedgången innan brandgasövertändningen inträffade, och hade de så gjort skulle de aldrig ha klarat av att ta sig ner i det heta utrymmet. Det förrädiska i sammanhanget var att de aldrig fick någon föraning om vad som skulle ske, de heta rökgaserna från undre däcket letade sig ju upp det i höga takutrymmet på mellandäck och ansamlades ovanför deras huvuden! Händelsen föranleder naturligtvis en rejäl genomgång av räddningsinsatsen med samtliga inblandade, här finns en hel del att lära för framtiden, både taktiskt och erfarenhetsmässigt!

Enligt innehavaren var hela fartyget vattensprinklat. Ett av påsläppen för sprinklern satt på det övre däcket. Vid brandutbrottet hade man dock inte hunnit aktivera sprinklern. På den högra bilden skymtar en installation som skulle utgöra sprinklercentral. Huruvida denna fungerade eller inte får vi således inget svar på. Den befintliga sprinklern, eller åtminstone dess rörledningar, är sannolikt resterna av det krav som ställdes då fartyget användes som färja. Enligt uppgift gjordes en brandinspektion på fartyget år 2001, då den användes som restaurang, sedan dess finns inga brandsyneprotokoll.

Att branden var "envis" fick jag erfara då jag gjorde en kontrollronda på fartyget den åå-åå-åå. Plötsligt började det ryka kraftigt på det övre däcket, det var en rejäl bunt med papper som plötsligt "tog i" och började ryka och brinna. Innehavaren bad mig att snabbt ringa till räddningstjänsten och avstyra en eventuell utryckning. Han var rädd för att någon skulle se röken och larma. Nu släckte han och hans anställda branden med några hinkar vatten.

Epilog. En man sitter för tillfället anhållen och häktad, samma person som också pekades ut av den kvinnliga förestånderskan. Gärningen kommer med stor sannolikhet att rubriceras som Grov mordbrand. Han har i dagsläget, vad jag känner till, ännu inte erkänt gärningen. Enligt polisen "lider han av ett sviktande minne" över händelsen.

Nedgången mot det undre däcket. Där fanns vid tillfället nio hytter som var uthyrda för korttidsboende. Trappan mynnar i den aktre delen. Till höger om denna trappa fanns en vägg som delade det undre däcket i två hyttavdelningar.

På bilden skimtar en installation som skulle utgöra en sprinklercentral. Huruvida denna fungerade eller inte får vi således inget svar på. Den befintliga sprinklern, eller åtminstone dess rörledning, är sannolikt resten av det krav som ställdes då fartyget användes som färja.